

- Slagsskipet "Wisconsin" på 43.000 tonn ble nylig sjesatt i Amerika. Det kostet ca. 90 mill. dollars, og er søsterskip til "New Jersey" som ble sjesatt for et år siden.

- Nylig ble 7 belgiere og 1 polakk skutt av tyskerne for å ha hjulpet fienden.

- K.A. Hartmanns maskinfabrikk ved Nørrebro i København ble nylig sprongt totalt i luften av sabotører.

- I en sympatiopklæring avfattet av studentene ved universitetet i Reykjavik, heter det bl.a. På de islandske studentenes vegne ønsker vi å gi uttrykk for vår sympati for de norske studentene i forbindelse med den forferdelige behandling de har vært utsatt for. Vi håper av hele vårt hjerte, at det ikke skal være lenge innen de norske studenter og det norske folk får sin frihet igjen.

- 3 fullstendige tyske divisjoner har passert Sofia i retning mot den tyrkiske grense.

- Ifølge Evening News har den norske minister Anders Frihagen, i en uttalelse i Montreal forklart at den norske regjering hopet å være tilbake i et fritt Norge neste år. Ministeren sa videre at man tror at tyskerne vil rømme Norge for å forsvare moderlandet.

- Nok en kontingent, den 11., av den spanske Blå divisjon er nå på vei hjem fra estfronten. Den bestod av 18 offiserer, 13 unneroffiserer og 705 menige. Siden oktober i år har omlag 8000 spanjoler vendt hjem fra Russland.

- Det blir ingen julegran for berlinerne i år. De får nåye seg med et knippe ris, forteller de tyske aviser.

- Kjernen i de tyske tropper som for tiden er forlagt i Jylland, består av en reservedivisjon, som i slutten av august kom til Danmark. Samtlige medlemmer i denne divisjon utgjøres av årets rekrutter, samt 10 og 17-årige frivillige. Det oppgis at drivmiddelproblemet er så brennende at divisjonens stridsvogner for en stor del drives med gassgenerator.

- Kontreadmiral Vickery meddeler at de amerikanske skipsverit i tiden 1/1 1942 til 30/11 1943 har bygd 25.284.378 tonn handelstonnasje.

- Den kjente danske bokser, Gerhard Pedersen ble nylig arrestert av tyskerne. Han fikk bronsemedaljen ved olympiaden i Berlin 1936.

- En fransk lærerinne som er kommet til Alger, forteller at de franske barna lider fryktelig av kuldene, da det er stor mangel på bronsel og kår i Frankrike. Tuberkulosen herjer temmelig vidt omkring.

- I følge opplysninger fra Moskva har opprettet et republikansk Spania.

- Ifølge opplysninger befinner det seg for tiden ca. 90.000 russiske krigsfanger i Norge.

- Forleden foretok Gestapo en omfattende langs jernbanen fra Trondheim til svenskegrensen.

- Molybdengruvene ved Knaben som forleden ble så kraftig angrepet av amerikanske fly, anses å være av større økonomisk og industriell verdi for tyskerne enn noen annen industri i Norge. Hele produksjonen ble anvendt av tyskerne, som etter hv det oppgis praktisk talt ikke har noen andre molybdenforekomster i ty til. En ekspert holdt erfarer vi at det ikke finnes noe som kan erstatte molybden ved fremstillingen av visse flydeler.

- En ny russisk militærattache, oberst Ziolkov, er kommet til Sofia for å tiltre en post som har vært ubesatt i 9 måneder. Samtidig skal en bulgarsk militærattache i Moskva utnevnes.

- Avisen Krasnaja Sveska skrev nettopp: De allierte armeenes offensiv fra vest nær forest ende.

- Etter hyllningen ved den norske legasjon i Stockholm av svenske studenter på grunn av aksjonen i Oslo, drog endel av studentene like til den tyske legasjonen, stilte seg opp og sang: "Ja vi elsker".

Først nå har vi lært deg å kjenne vi vet hva du er, hva du var. Og nå er vel landet kan hende det dyreste eie du har. Vi sa deg med fjell og lier, med elver fjord og sti, Vi venter og lonater og tier til du etter en gang er fri.

Norge med stupbratte tinder med elver som styrter mot sjø. Vi sverger med gledende kinnar du skal ikke, må ikke de. Vi gir deg den kraft vi dier et Eidsvold i arv du gav. Det skal bringe Norge en seier for Norge som du holder av.

Den ild du har tenndt, den skal brenne om kroppen gir hard eller stri, og verdens rundt skal vi tunde, den dagen du etter er fri. I stormvær og sol og stille vi kjenner vårt land i jon. Med fjellens merke og vilde, vi ønsker deg vel mett igjen.

Send denne julebilsen videre til så mange som mulig. Men husk, ingen nazist må se den.

VI HADDE VENTET PÅ DET LANGE, OG DET HAR FORBAUSET OSS AT DET IKKE ER KOMMET TIDLIGERE. MEN DET HAR SIKKERT SINE GRUNNER. NÅR ÅSTENPOSTEN I ET SÅKALT INTERVJU MED FEHLIS FORBEREDER DET NORSKE FOLK PÅ EN NY TYSK BLODDÅD, SÅ SKAL AVISEN VITE AT DET IKKE VIRKET SOM NOEN NYHET PÅ OSS. EN SLIK STRÅLENDE ANLEDNING SOM EKSPANSJON ULYKKEN I OSLO TIL Å LA SINE SÅDISTISKE OG BLODDRYFFENDE METODER PÅ FRITT SPILLEROM, VAR DET INGEN NORDMANN SOM FOR ALVOR TRODDE AT TYSKERNE VILDE LA GÅ FRA SEG.

Etter tre års undertrykkelse under naziaeket, er det mere og mere blitt klart for oss at vi intet, avslutt intet godt kan vente fra tyskernes side. Hvis de i et øyeblikk av tilsynelatende sykhet lar en smule hjertelag komme frem, så har vi lært at det alltid ligger noe bak, at det bare erfor lettere å gi anledning til nye grusomheter.

Når tyskerne nå skal lå sin blodhunger gå ut over noen "kommunister" som sønffer for eksplussionsulykken i Oslo, så er det en sak som er vel gjennomtenkt av tyskerne på forhånd. De vet at hele folket er samstemmig i sitt standpunkt til ulykken, og at det regner med at intet menneske kan begå en slik udåd. Så kommer tyskerne og "avslører" det hele som en kommunistisk vildsåd. Dermed har de regnet med at hele folket samstemmig skal kaste all sin avsky og allt sitt hat på kommunistene - altså stille seg på tyskernes side. MEN DENGANG ER DET NORSKE FOLK HAR LÆRT Å GJENOMSKUE DE TYSKE SKURKESTREKER, OG INGEN NORDMANN TROR AT DET ER EN SABOTASJEHANDLING UTFØRT AV NOEN, UNNTATT KANSKJE TYSKERNE SELV, SELV OM TYSKERNE "BEVISER" DET ALDRI SÅ MYE. SELV OM TYSKERNE INNBILDER SEG AT DE ER ALLDRI SÅ SURE, SÅ VIRKER DERES TRIKS BARE TIL Å SVEISE DEN NORSKE HJEMTEFRONTEN ENNÅ FASTERE SAMMEN TIL EN ENESTE BLOKK.

Tyskerne lot det save ut rykter om at de arresterte studenter ble sluppet fri etterhvert, og noen kom også fri. Men enhver forsto at det la noe muscent bak, og nå er svaret kommet. Arresteringen av de studentene som ennå var fri er satt igang, og lærdag ble 400 studenter fra leiren ved Stavern, sammen med 60 Grinifangere sendt til Tyskland. Myten om frigivelse var sendt ut bare for å skape trykkhet blant de studenter som holdt

seg skjult, forat Gestapo letter skulde komme på sin ret. Tyskerne er onde sluc gjevler helt igjennom. Hele folket er forsumpet og har mistet sin sjel.

DEN TYSKE NASJONS FRAMTID ER MORK. ANGIVERE. De simpleste av alle simple er angiverne. Kun for taryelige pengers skyld driver de sitt råtne håndverk og kaster ulykke og bunnes fortvilelse over tallrike norske hjem. På noen usle judespinter har de solt seg til tyskerne og er et av deres beste våpen i kampen mot nordmanns sønnslas for sin rett og det fedreland som lærer dem til. Vi får stadig rapport om slike gøme mennesker, og vi iler med å kunnjøre deres navn for i liket. Mange av angiverne opptrer listig og smart så de er vanskelig å oppdage, men før eller senere røber de seg. Alle gjør vel i å merke seg navn og på de vi offentliggjør etterhvert, og fortell det videre til så mange som mulig.

Denne gang advarer vi mot: Nic. Pedersen, Skion, Ragnvald Jernemiassen, Oslo, Ivar Andersson, Lier og Håkon Mo, Solbergelva ved Drammen.

Stud. med Bjørn Reinertsen Vestre Akor, var blant de studenter som kom seg under ved arrestasjonen. Gestapo kom imidlertid under v r med hans skjulested, og kom for å arrestere ham. Han reddet seg ut, men ble forfulgt av Gestapo og beskytt. Han ble truffet flere ganger inntil han falt om i en gate. Han ble tatt inn i et hus, hvor han døde kort etter.

I Fritt Folks rodaksjonelle kommentarer til hitlers nyttårsbudskap, finner vi blant annet som vi tillater å sitere: Han talte til sitt folk - dette folk som han kjenner og prøtt med, i motgang som medgang - dette folk som ikke trenger kunstig stimulans av store ord og fete lefter.

Hans Konferer lirekassen Gebells. Rødsvelt forlangte i sitt budskap til kongressen tirsdag USA. s t tale om blidring av arbeidskraft og kapital.

Norske flyv re kastet like før jul noe tallrike sokker med sjokolade, kaffe og andre godsaker til befolkningen på Vestlandet og nordv r. Vi spår det var en kjærkommen julegave for de mange som fikk den.

KRIGSNYTT.

11/1: General Vatutin har satt inn en ny offensiv ved Bug og gjør god framgang. Hans tropper står bare 25 km. fra jernbanen Odessa - Warsjwa. I Dnjeprregionen fortsetter også framrykkingen. Restene var 5 tyske divisjoner er utslottet. Lokal kampvirksomhet i Italia. Stort styrke amerikanske fly nærer Vest-Tyskland igår. Moskva fly angrep Berlin og Vest-Tyskland i natt. Kraftige formasjoner amerikanske fly angrep Sofia igår og i natt.

12/1: Kl. 18 idag kullgjorde marskalk Stalin at byen Sarny i det gamle Polen var inntatt. De russiske tropper står langt vest for denne byen og er nådd 70 km. vest for den polsk-russiske grense. De truer sterkt jernbanen Odessa - Warsjwa. Voldsomme kamper foregår syd for Berditsjev. Russ. står rett utenfor den viktige byen Sjepetovka. Det er et knutepunkt på jernbanen fra Berditsjev og inn i Polen. Det meldes om tyske motangrep på enkelte tynsnitt over et smalt område, men de er overalt stoppet opp av russ.

Et av historiens største luftslag foregikk over Vest-Tyskland igår i daglys. Hundrevis av amerikanske flyvande føyntninger og britiske Liberator-fly deltok i kampen mot tyske jager. Det foreligger ennå ingen enkeltheter om slaget. Mindre avdelinger britiske bombefly røttet igår angrep mot mål i Nord-Frankrike uten å lide noen tap. Igår og i natt ble kraftige angrep rettet mot Pircua, Jernbane- og industriområde i Italia, likes skip ved Dalmatias kyst ble angrepet. 11 tyske fly ble skutt ned, mens 7 all. gikk tapt. I Italia har 5. arme framgang. Britiske destroyere fortsetter å bombardere mål ved Adriaterhavskysten.

13/1: I Pripetmyrene har russene brutt igjennom de tyske stillingene i en bredde av 3 km. og i en dybde av 15 km. De har nådd den ytre forsvarslinje rundt byen Mozin. Igår ble Dobrovitz inntatt. Lenger syd forsøker tyskerne seg ved Bug med motangrep, men de er alle blitt slått tilbake.

Det er nå blitt opplyst at 12 amerikanske fly deltok i angrepet på Tyskland tirsdag, derav 7 tungtjager. Angrepene var rettet mot tre tyske jagerflyfabrikker, som ble så skadet at verksteden haltet opp til 1 sta. Angrepet var det voldsomste som er utført under denne krigen. Det fastslått at val 11 tyske fly ble skutt ned. Amerikanerne mistet 59 bombefly og 5 jager.

I Italia har 5. arme inntatt Genoa. Britiske destroyere fortsetter

å bombardere mål langs Adriaterhavskysten. Under det amerikanske angrep på 8 flaa mandag er det nå brøtt på det rone at 28 tyske fly ble skutt ned. Idag er ett ordre til allmødelig skakkering av byen.

Den 15. amerikanske flystyrke er overført fra Nord-Afrika til baser i Italia. De allierte fortsetter å rykke frem i Burma. - 53 japansk troppesarkasser er senket utenfor New Guinea - en raskrivende fransk forsamlings har oppfordret den franske nasjonalråd til å gaskynde utarbeidelsen av de tiltak som skal tas mot fjerderne SMA GLINT.

- Grev Ciano sammen med 4 andre fæzister ble skutt tirsdag etter dom av en tysk kontrollert fæzistiske domstol. - 2. sesjon av den franske nasjonal-forsamling i Algier trådte sammen tirsdag. Forsamlingen består av 104 medlemmer, og mange av dem har deltatt i frihetskrigen hjemme i Frankrike under okkupasjonen. Den forsamlingen peker tydelig hen på et demokratisk Frankrike etter krigen.

- 150.000 mennesker er nå evakuert fra Sofia. - 600 borgere fra Oslo og Akershus lufthavn er nå evakuert. Disp. Asbjørn Engenes ble ihjelkjørt under vekten juleaften. Henstilling fra jernbanehold om å innstille vekten har ikke ført fram.

- En av ammunisjonskipene på Oslo havn under den voldsomme eksplisjonsulykke før jul, ble sluppet ut til Nesodden. Det har siden inntruffet flere eksplisjoner ombord. Tirsdag inntruff en voldsom eksplisjon ombord på skipet gikk endelig til bunns.

- Paratyfus A raser voldsomt i Kirkenes for tiden.

NYTTÅRSANSKE

"I forvisningen som at vi nå går inn i seiersår er de friløstene og folkets det styre igjen skal komme til å råde i Norge, sender jeg min hilsen til de norske menn jeg på denne måten kan rekke med ønsket om et lykkelig nytt år. En særtil hilsen sender jeg til de landsmenn som under de ytterste vanskeligheter gjennom de 14 okkupasjonsårene har bidratt så sterkt til å holde håpet og troen opp hos vårt folk - den frie, virkelige norske pressens kvinner og menn."

Johan Nygaardsvold.

DET FORHØJER OSS
.....
... at bra folk redder seg i kje for å få kjøpt seg en teater- eller kinobillett. I der ved å skaffe nye penger til lokal nærings. Tenk på de mange kunstnere som sitter inne for de de har nektet å forlyste tyskere.

FRITT MORGE

SVERIGE ER DET ENESTE AV DE SKANDINAVISKE LAND SOM IKKE ER AKTIVT MED I KRIGEN. MEN DET ER ET STORT SPØRSMÅL OM IKKE SVERIGE HAR KJØPT SIN FRED FOR SYRT.

Bjørnsen sier at fred er ei det beste, men at en noe vil. Har Sverige i det hele tatt villet noe med sin nøytralitetspolitikk siden 9. april 1940? Jo, Sveriges regjering og riksdag har villet føre realitetspolitikk uten omsyn til omkostningene. Sveriges utenrikspolitikk har i hele denne tid vært sterkt opportunistisk betent uten det minste stonk av idealisme. Derfor har vi måttet se på at svenskene i 3-1/2 år transporterte tyske overfallsmenn hit til oss. Derfor loverte svenskene nye maskiner til Knaben malybdenruver etter det allierte bombardementet av dem ifjor våres. Og derfor har svenskene til stadighet foretatt handlinger som har gagnet tyskerne like mye som de har skadet Norge og norske interesser. At disse forhold ikke har bidratt til å øke respekten for Sverige her hjemme er innlysende. Visstnok har vi ting å takke Sverige for, ikke minst for asylretten for flere tusen nordmenn, som ellers hadde vært et lett bytte for Gestapo. Men når status skal gjøres opp i vårt mellomregnskap med Sverige, er det flere poster på den svenske debetside enn på kreditsiden. Svenskene kan til sin unnskyldning framholde, at mange av debetpostene ikke var tilsiktet skadevirkninger for Norge. Men dette er av underordnet betydning for oss. Den som uskyldig er dømt å brenne levende på bålet har mindre interesse av å kjenne de motiver som driver hans granner til å hjelpe bedlene med å bære brennifang til bålet.

Det er den svenske stats ansikt vi freman har sitt et bilde av. Det er ikke udelte sympatisk. Derimot kan vi gi et langt mere sympatisk og tillitsvekkende bilde at det svenske folks ansikt. Den stette som svenske organifiser og enkeltpersoner har ytet Norden og i denne trengselstid setter vi stor pris på. Vi vet at det svenske folk i sitt hjerte avgjort står på vår side. Dette er klart og utvetydig kommet til uttrykk i den demokratiske svenske presse. Denne har vært det svenske folks våkne samvittighet i forholdet til Norge. Den demokratiske svenske presse har aldri lagt fingrene i mellom når det gjalt å ruske opp i den svenske regjings lunke nhet overfor Norge. I pressen har vi et tilknytningspunkt av stor betydning når samarbeidet mellom Norge og Sverige igjen skal bringes på fote etter krigen.

Guds fred er ikke å sove godt og spise godt og stille på at Gud passor på at vi har kallesjer i sneslaps, men det er mot til å tro og ville det rette hva det on koster.

SVARTEBERSEN.

Fra et hold som anår at det representerer nasjonale interesser er det sendt ut et "Pristidende" som bl.a. inneholder "godkjente" svartebørspriser på en rekke matvarer. Prisene ligger imidlertid langt over produksjonsomkostningene + en rimelige fortjeneste, og langt over det størstedelen av folket kan betale.

Det er av vesentlig betydning at de jordbruksprodukter som ellers bare tyskerne vilde få, eller som bønderne måtte ha i overskudd, blir fordelt så jevnt som mulig til de som er mest underernærte. Da må prisene være slik at det blir mulig for disse å skaffe seg et lite tilskudd til nasjonen. Å selge eller kjøpe til utilberlige priser som for eks. de som er nevnt i "Pristidende", er en unajonal handling. Det er en nasjonal oppgave for bedlene å hjelpe de landsmenn som lider ned. Men vi må på det sterkeste ta avstand fra den svartebørsvirksomhet som drives av enkelte samvittighetsløse bønder og oppkjøpere. Denne virksomhet er først og fremst av interesse for tyskerne og deres godt betalte lakeier. DE SOM SPEKULERER I LANDSMENNS NED, VIL IKKE UNNGÅ SIN STRAFF.

ANGIVERE.

Tre danske anlyvere som hadde anmeldt Grosundfiskere til det tyske politi for frakt av flyktinger over til Sverige, er blitt honorert av de danske patrioter. Løkket av tyskernes lefter om store belønninger hadde de skaffet seg opplysninger om fiskerne og gitt opplysningene til tyskerne. Tre av disse angiverne ble fakkert av patriotene i forrige uke og ført til Fællesparken i København. Her demtes de etter forher til døden og ble hengt i parkens trær. Ved hver person var festet en bapp hvor det stod: Jeg var en angiver. En lignende skjebne har blitt mange norske angiverne til del. Ingen er mere forhatt enn en simpel angiver, og det finnes ingen nåde for ham. Hver eneste sjener og enkeltpersoner har ytet Norden av dem vil etter hvert bli innhentet av skjebnen. Denne gang trekker vi fram Hans Kasa, Grand Røttell og Bjørn og Trygve Wegheim, Villamben, Notødden, og kontorsjef Rasmus Dahl, Svolvik. De er alle meget farlige angiverne.

Legene i ilden.

"Norges Logforbund" har i disse dager sendt ut krav til legene om å betale lisensavgiften - 100 kr. - for 1943 innen 20. januar og avgiften for 1944 innen utgangen av januar i år. Det er en selvfølge at legene i år som ifjor nekter å betale denne avgift som skal gå til "Logforbundets" virksomhet.

Kaj Munk.

15/11 den dobbelttuffensiv på nordfronten. Ved Oranienbaum, 30 km. vest for Leningrad, og ved Leningrads sydlige avsnitt, ved Velicaw. Østersjøfronten og de tunge kanonene i Kronstadt deltar i sporasjonene. Marinesoldater fra Kronstadt og Leningrad kjemper sammen med de øvrige tropper. På sydfrenten ved Dno har russene tatt tilbake 40 tett bebyggelser. I Polen fortsetter også framrykkingen og her er jernbaneknutepunktet Slabuta erobret. Det meldes om et totalt tysk nederlag ved Ljubar hvor 2000 tyskere falt og et stort antall ble tatt tilfange. Senere meldes at russene har avskåret jernbanen mellom Sjeopotovka og Rowne. På de to siste måneder svarer de tyske tap på østfronten til omlag 46 divisjoner og 6000 tanks.

Fra Italia meldes at 5. arme har gått over elva Garligiano og opprettet et tre brude på nordsiden. 8. arme har hatt noe framgang. Stormen på Cassino er begynt og de allierte kanoner har tatt byen under ild. Allierte flyangrep var rettet mot kommunikasjoner i Italia, framfor alt jernbanestasjonene i Piza. Mål i Albania og Jugoslavia ble også bombet. 3 all. fly savnes, 7 tyske ble skutt ned. I dag lys idag foretok britiske Moskitofly et angrep på flyhavna utenfor Stavvaner. 2 flybåter ble smadret og flere skadet. Ingen fly gikk tapt.

Titos tropper har hatt endel framgang i Ost-Bosnia, mens tyskerne har trent noe fram i Vest-Bosnia.

29/1: Marskalk Stalin kunne jord ved den danske falne i ettermiddag et by i Norge nord for Ilmenen var erobret. Seiren vil bli først ved seireslutt i Moskva ikveld. Det tyske brude mellom Oranienbaum og Leningrad er avskåret. Russene har tatt 3 byer til i det nord. bl. b. Detskovo. Scl. D. tysk kanonrs beskytning av Leningrad er opphørt. Siden offensiven begynte for 3 dager siden har tyskerne hatt 20.000 felle ved Leningrad.

I Polen rykker russene fram mot Rowne fra øst og syd. Korsje, 20 km. øst for byen er inntatt idag. Lenger syd har tyskerne forsekt seg med sterke motangrep, men alle er blitt slått tilbake av russene.

I Italia fortsetter 5. arme å utvide sine stillinger på nordsiden av elve Garligiano. På midtfronten er Minturno inntatt idag, likledes Argent. Tyske flyplaseer i Romaområdet ble virkningsfullt angrepet av allierte fly idag. Mål forøvrig i Italia, særlig jernbanestasjonene ble også hjemsekt.

Tidlig idag morges åpnet det britiske artilleri ved Dover ild mot franskokysten. Herunder ble et stort tyske fartøy skutt i senk nær franskokysten.

Marskalk Tito fortsatte å tilføye tyskerne store tap. I noen slag i Herzegovina og Bosnia har de drept 2000 tyskere. Jernbanen mellom D. og Zagreb er på ny brutt på et sted. Eisenhower ble idag uttalt av kong Georg VI.

Sensitiv politikk i Danmark, med unntagelse av nazipartiet, har offentlig tatt stand fra nazide og dikterpresten. Det framgår med all ønskelig tydelighet at nazistene er mordere. I sin nyttårspreken oppfordret Kaj Munk danskene til å sette seg opp mot de tyske undertrykkere. Ettersom denne preken var det at danskene for alvor tok opp kampen. Ikke bare i de allierte stater har merket vakt en storm av avsky, men også i flere av Tysklands vasallstater har folk, og særdeleshet forfatterne, latt sitt misshag komme til uttrykk.

SMÅ GLINT.

- I Underhuset onsdag opplyste Eden at den britiske regjering på ny har gjort en kraftig forestilling hos den spanske regjering i forbindelse med at spanske tropper fremdeles kjemper på østfronten. Størstedelen av den blå divisjon er riktignok trukket tilbake, men den spanske legion kjemper fremdeles derborte. Den britiske regjering har også forlangt at alle italienske skip i spanske havner skal frie.

- C. & L. 10.000 bombefly er hittil ført luftveien over Atlanteren fra USA. Bare 40-50 av disse er gått tapt.

- Ordføreren i Nes på Hedemark har meldt seg ut av NS. Han måtte betale 10.000 kr. i løsepenger.

- Eksplusjonen på Oslo havn 19. desember krevde 215 menneskelig, foruten et ubestemt antall tyskere. Av dem kom 40-50 av disse er gått tapt.

- "Minister" Husted er fortiden permitert fra sin stilling. Han skal være kommet i opposisjon til tonaingivende krefter innen NS.

- Den britiske og russiske kringkastning har dementert et rykte om at von Ribbentrop skal ha innledet forhandlinger med den britiske regjering om søperatfred.

- Frankrike betaler hver dag 54 mill. kr. i okkupasjonskostnader, Hellan 8.1 mill., Danmark 7 mill., Norge 6.75 mill. og Belgia 5.4 mill.

- Japanerne beretter at de sanker hundrevis av amerikanske krigsskip. Den siste melding fra Washington lyder: Vårt totale tap av amerikanske fartøy under det nåværende krig er 147.

- Papirsituasjonen i Frankrike begynner å bli prekær. Dagsviser er det trent slutt med. De fleste kommer ut 2 ganger om uken.

- 8 hellend ble 12. januar drept til deden av en tysk rett i Rotterdam og skutt for "kommunistisk virksomhet".

- 5 nye hund leskip ble sjesatt i de forente stater i rds. Siden 1. januar er ialt 67 skip sjesatt der.

- Fransk ubåt senket i denne uke 2 tyske skip.

DET FORUNDRET OSS
At det finnes noen som søker de såkalte hjelpesytur som opprettet rundt om. Det er r nazi-tiltak og skal bykattes 100. Sam- at hv. nazist n. ann setter idag, skal de t t mange tilslutning.

DET NYE ÅR GÅR INN UNDER OVERORDENTLIG LOVENDE AUSPISIER. HVOR MANGE MÅNEDER TYSKLAND ENNA KAN HOLDE UT, KAN INGEN SI. MEN DET ER GANSKE TYDELIG AT VI ER INNE I KRIGENS SISTE, AVGJØRENDE FASE. SEIREN ER INNEN REKKEVIDDE. DEN ER GANSKE NÆR. DEN ER I ALLE FALL SIKKER. DET ER 1944'S STORE FORGJETTELSE.

Men det innebærer også en appell og en forpliktelse utover seirens dag. Når gjenreisningsarbeidet tar til vil det på sin måte kreve nesten like nye offervilje og selvbeherskelse som okkupasjonstiden. Da skal det vise seg om den ånd i Norge som har vakt verdens beundring er noe annet og mer enn et krisefenomen, om det bare er erobernes trykk som har holdt oss sammen - og det vilde være fornedelig.

La oss nå, mens vi ennå med hver nerve vet hva det vil si å leve i et hærtatt land, tenke over det. La det prege seg uslettelig inn i oss hva som er smått og hva som er stort.

Mange har gitt sitt liv i disse kampens år, ute som hjemme, og det var ikke bare for det gamle Norge de gav det, men for et nytt og bedre. La oss da ikke på seirens dag unnsle oss for å gi slipp på noe av vår egen interesse, det være i form av penger eller bekvemmeligheter, personlig maktlyst eller politiske fordømmer. La oss vise at vi har lært av vår besøkelsestid, så ofrene i farens stund ikke blir bragt forgjovet.

KATYN.

Katyn-området er forlenget gjenerebret av russene. Kort etter inntagelsen ble det nedsatt en russisk særkommisjon. Denne har nå avsluttet sitt arbeid og sendt ut en redegjørelse. Her blir det slått fast at merdene i Katynskogen er utført av tyskerne. Ca. 11.000 polske fanger befant seg i tre leire vest for Smolensk. Den tyske framrykking i 1941 foregikk så hurtig at russene ikke fikk tid til å ta fangene med seg. Største del av dem falt derfor i tyskernes hender. Polakkerne ble ført til Katynskogen, hvor de ble myrdet av den 537. tyske bataljon.

TANKEFRØ.

Tyranni er, likesom mørkets makter vanskelig å beseire, men vi har allikevel den trøst at jo hårdere kampen er, jo mer ærfull er seieren. Det vi oppnår for lett, verdsetter vi for lite... Det vilde i sannhet være underlig om en slik gave fra himmelen som friheten, ikke skulde verdsettes høyt nok. Thomas Paine.

APELL.

Selv om kystholdet er dårlig, så hold deg i form. Nytt ethvert høve til kondisjonstrøing. Det kommer sikkert

JERNBANEVAKTEN: Bergervakten har nå fått et velkomme omfang. Tusener av menn går på jernbanevakt og hver dag utkalles hundreder av nye. Alle jernbanefolk og sekkyndige er enige om at den ingen betyning har for trafiksikkerheten. Det er dag heller ikke meningen. Hensikten er utelukkende å sjikanere den norske befolkning.

Tidligere var parolen at en skulle ta jobben med godt humer og ikke unnsle seg, fordi en der ved undrog seg dagsverg for tyskerne og unngikk å bringe andre i vanskeligheter. Nå har alle tungarbøidere og alle som arbeider for tyskerne går fri, tror len sjikanøse hensikt snarere fram. Bergvakten er dessuten livsfarlig. Bare i Oslo distrikt er minst 5 personer drept og mange såret i den siste tid. Vår linje må derfor nå bli en annen: Hvis du ved å ta vaktens skaderokkupasjonstakten allers dens vasallon ved å unndra deg din arbeidskraft i katyn du går. Hvis ikke bør du bruke hele sin oppfinnsøhet for å unndra deg. Hensynet til at andre blir tatt i stelen må ikke hindre deg. De andre blir tatt i tur og orden likevel. Det gjelder å lage mest mulig vanskeligheter for myndighetene og få dem til å utkalle folk som de ellers ville gått fri. Hensyn til sine egne interesser.

Det har vært en utvidet oppfatning her hjemme, at hensynet til andre, som være bestemt når ens egen stilling til de tyske krav og påfunn skal vurderes. Det er en selvfølgelig ting, ingen unedig skal utsette andre for behagligheter og risiko. Men det er ikke dette spørsmål vi her med å gjøre. Hver det gjelder massoutskrivning og arbeidsmobilisering, jernbanevakt osv. Her behandler tyskerne oss som kollektiv masse som alle skal rammes av virksomme bestemmelse. Dette er helt tydelig for arbeidsmobiliseringens kommentar. Ethvert dagsverk som tyskerne gir glipp av er et tap for oss som unnirer seg arbeidsmobilisering og velter ikke derfor byrdene over på andre, men skaper økole vansker for tyskerne. Her er vi nettopp ved å sprinkle på punkt i all passiv sabotasje. Alt som kan gjøres for å få det nazistiske maskineri til å knirke eller å gå i stå er av stor betydning. Og det er under denne synsvinkel vi skal søke gjøre alt mulig for å unnirer oss jernbanevakt. Målet er å skape så mange vansker med gjennomføringen av dette sjikanøse tiltak, at det hele snarast mulig går i stå.

OVERRUMPLING.

Alle mellomter av tilligere jern- og fiskeriforeninger har i disse dager uten forutledning fått tilsendt det nazistiske Norges Jegerambands tilskrift. Tiltaket er sikkert satt i verk for å søke å narre noen svake og er til å selte seg inn i sabbatet. Svaret på denne overrumplingsakt er å se på tilskriften.

KRIGSNYTT.

25/1: Brøhdet sør for Roma er utvidet og befestet. Havnebyen Anzio er på de alliertes hender. Man har ennå ikke møtt på kraftig tysk motstand, men korrespondenter sier at endel tyske tropper er på marsj nordover fra området ved Garigliano-elven. Landssettingen av de allierte tropper foregikk langt heldigere enn man hadde ventet. Invasjonsflåten gikk ut fra Neapel, men likevel kom aksjonen fullstendig overraskende på tyskerne. - Ved Garigliano har de allierte rykket noe fram og amerikanske avdelinger har gått over elva Rapido.

På Kroatias kyst har tyskerne okkupert byen Senj, etter innsats av store styrker. I Bosnia har jugoslaverne utsløttet en fiendtlig avdeling.

Sørøst for Leningrad er tyskerne på full reträtt for å unngå å bli omringet. Praktisk talt hele jernbanelinjen rundt Leningrad er nå på russernes hender. På hovedjernbanen til Moskva trekker de røde seg nå sammen om byene Tosno og Tsjudovo. - Ved Vinniza i Ukraina har russerne slått bakte nye tyske motangrep. - Ny russ. landgang er foretatt nord for Kertsj.

Fra Ankara meldes om oppstand i militærforlegninger i Bulgaria. - USA, Storbritania, Brazil, Uruguay, Kuba og Venezuela har nektet å godkjenne den nye regjering i Bolivia.

26/1: Det meldes om framgang for 5. armé ved brøhdet sør for Roma og ved Cassino. Store amerikanske styrker angriper nord, syd og østover fra brøhdet. Den tyske motstand tiltar ett og hvert. Allierte styrker står nå like ved Via Appia. Ny forsterkning er strømmet stilig i land. Tyskerne kjemper desperat ved Cassino, men de allierte rykker ubønnherlig videre. Over halvparten av det tyske 94. infanteriregiment er knust i slaget. En viktig høyde på Nordsiden av Garigliano-elve ble sterkt av de all. infanteristene.

Et særkommunikat fra Stalin ikveld kunngjorde at byen Kremogvarlejsk på jernbanen fra Leningrad til Pskov var inntatt idag. Villere har russerne rykket over Volchov-elve. De har også sterkt inn i Tsjudovo. Russerne rykket så hurtig fram at bruk over Volchov falt uskadd i deres hender. På sørfrenten er ny tyske angrep slått tilbake.

Vesttyskland ble angrepet av Moskito-fly inatt, andre fly angrep Nord-Frankrike. Ingen fly savnes.

3 britiske lasarettskip ble forlolet angrepet av tyske fly utenfor Italia. Tyskerne brukte lysbomber, før andre bomber ble kastet og skipene var tydelig merket. Et av dem sank.

Argentina har brutt den diplomatiske forbindelse med Tyskland og Japan. En stor spionasjeentral som arbeidet for aksjonaktene er nettopp avslørt i Argentina.

Franko har lypt boklaget henholdsvis med bombene i appelsinkassene til England og belyret at det ikke skal sjontes seg.

27/1: Russerne har slått tils. 10 tyske infanteridivisjoner, og erobret knutepunktet Tsjudovos, forstedes 60 km. av jernbanen Tosno - Narva er på russernes hender. Lenger syd står de fremste russiske panserspissser 25 km. vest for Novgorod. Nord for Vinniza tapte tyskerne igår 144 tanks. Russerne har framlagt ytterligere beviser for tyskernes mord på polakkerne i Katyn. Antallet drept polakker er lite i forhold til drept sivile russere. - Utenriksminister Hull meddelte idag at russerne har avslått amerikansk megling i den russisk-polske konflikt. Moskva hevder at tiden ennå ikke er moden for megling. - Flere forsterkninger er landsatt ved Nettuno i Italia. Fr. tropper av den 5. armé har erobret flere viktige høydestillinger.

Roma er erklært i beleiringstilstand. Gatakamper mellom italienerne og tyske tropper har forekommet. 7 av 11 tyske blokadebrytere ble tatt av de allierte i 1942. I 1943 var stillingen ennå gunstigere for de allierte. 5 jap. forsy.skip, 1 tankskip, senket 155 jap. fly skutt ned på 2 dager.

STUDENTENE

svarte NEI på spørsmålet om de trodde tyskerne ville vinne krigen. Likeløst svarte de nei på de ble spurt om de var enige i et nasjonalistisk grunnsyn. Dr. Ohm, som ledet studentforfølgelsene, uttalte at han heller hatt sett studentenes samstemmige nei, at han var helt forferlet over de norske studentene.

DET VAR EN NORDMANN.

I sin definitive siste nyttårstale kom Hitler også inn på den fiasko som de tyske ubåter nå er blitt i kampen om verdenshavene. - Det at ubåtkrigen tilsynelatent er løbet av skyldes utelukkende en eneste teknisk oppfinnelse av fienden, sa Hitler. "Prionen" som har gitt Hitler en lønnet soler i kompleks i kampen mot ubåtene, var nordmannen N.N.

Elektroingenier N.N. er født 1908 og utdannet ved Norges Tekniske høyskole. Han har spesialisert seg på studiet av radioelektronikk og det var disse studier som resulterte i den oppfinnelse som har tatt knekken på de tyske ubåter. N.N. reiste til England våren 43.

Det er mer berettiget stolthet vi her hjemme harer at han har mottatt den største offentlige påskjønnelse som noen kan oppnå i et britiske imperium.

Gerin 9/9-1939: Jeg har ingen ting å si om englebrødet nå og da ved hattotiltar en forlystelsestour over tysk territorium og slipper ned sine latterlige flyveblat. Man ve som om de bytter flyveblatene mot bomber. ... Jeg kan meget godt forstå at engelskemannene evakuerte London. Hvis de viste hvor mange luftvernkanoner og joggfly vi har, ville de forstå hvorfor vi ikke evakuerte Berlin. -

Fire føle år er gått siden da, men nå vil tilfelle - og Berlin - forandre seg sterkt.

FRITT MORGE

3. årgang

Freitag 4. februar

Nr. 4 - 1944

KRIGEN GÅR MOT SIN AVSLUTNING, OG DERMED ØKER OGSÅ KAMPEN I HÅRDHET OG INTENSITET. IDENNE SLUTT-KAMPEN KAN HELLER IKKE VI UNNLATE Å TA DEL. DET ER NOK SA AT VI HAR KJEMET HVER DAG SIDEN OKKUPASJONEN, HJEMMEFRONTENS INNSATS SKAL IKKE UNDERVURDERES, MEN DET ER IKKE NOK

En stor del av folket glemmer fullstendig at vi fortsatt er i krig med tyskerne og at mobiliseringsordren står ved makt. Så alt for mange graver seg ned i sine private problemer, og lar andre kjempe for seg og drømmer om bedre tider. Slik kan man ikke lenger fortsette. Til å begynne med gikk så mange å håpet at noe stort skulde skje, slik at de selv kunde få ta sin tårn i kampen, men de glemte fullstendig å ta fatt på de oppgaver som var tilgjengelig og lå nærmest. Så snart tyskerne eller de hjemlige forredere sendte ut en fordrning, het det straks: De har makten, vi får bøye oss.

Fra nå av må det være slutt med denne tankegang. Vi er i krig, en krig tvunget på oss av andre mot vår vilje. Det er ikke til å komme forbi at vi må kjempe til vårt land igjen er fritt. En av de oppgaver vi på hjemmefronten har, er å gjøre det så vanskelig for tyskerne her i landet som overhodet mulig - lage alt det trouble for dem vi bare kan. Her ligger en ypperlig sjangse til å skape en sammensveiset og enig front mot overfallsmennene. Som en tanke skal det strømme gjennom hver eneste nordmann: Kamp mot tyskerne. Derved vil enhver føle at han ikke står alene, men er et ledd i det store hele.

Av nærliggende oppgaver vil vi nevne sabotasjen. De norske arbeidere må nå slutte med å ta akkorder og arbeide overtid for å tjene mest mulig på tyskerarbeide. Heller ikke må noen heretter møte fra til borgervakt arbeidsinnsats, eller mobilisering som det rues med. Og arbeidstjenesten (ATG). Det går ikke lenger an at de norske guttene hilser "Heil og sel" og paraderer i hanemarsj for storforredderen og lager propaganda for nazismen.

Vi må ikke sky noe middel når det gjelder landets frigjøring. Intet offer er for stort når det gjelder friheten og ens egen samvittighet.

Intet menneske kan lide for meget og intet menneske kan gi sitt liv for tidlig hvis han lider eller dør i forsvaret av sitt lands frihet og selvstendighet. Daniel Webster.

KRIGENS KAMP.

Kirken har i det foregående år fortsatt hevdet Guds ord og samvittighetens rett over for krenkelser fra nazimyndighetenes side. Det har kostet betydelige ofre. Biskop Berggrav, prof. Hallesby og L. Hope sitter fremdeles innesperret. De øvrige biskoper er alle forvist eller hindret i sin gjerning. De andre medlemmer av kirkelædelsen er alle forbudt å holde til i Oslo, omtrent 50 præter er jaget ut av hjem og menighet, henved 20 prester er fengslet. Prestene blir fremdeles utsatt for nye trusler og lokketoner. Det siste var at landsprestene ble truet med å bli fratatt prestegårdene og produskvote hvis de ikke gikk inn i nazikirken. Vi har ikke hørt om noen prest som har bøyet seg for denne trussel. Trusselen ble gjort til alvor fra 1. januar. Fra den tid skal prestene ikke motta eller lignende fra prestegårdene.

Kirken føler seg forpliktet av Guds godhet og folkets nød til å fortsette sin kamp på den samme rene linje og med det samme ubrytelige samhold som hittil. Ubundet av alle politiske og andre utenforliggende hensyn, og bundet alene til sin Herre Kristus, vil den fremdeles kjempe for Guds ords frihet, for kirkens rett og folkets frelse.

GREVINNE CIANO

har flyktet til Schweiz sammen med sine tre barn. Hun kom seg over grensen forkledd som jernbarnearbeider. Grunnen til flukten var frykt for å bli arrestert av faszistene. Hun var stadig under forfølgning av det hemmelige politi. I den siste tiden oppholdt hun seg hos sin syke far ved Gardasjön. At Il Duce's egen datter ikke lenger kan føle seg trygt i Italia og at hennes far ikke lenger kunde beskytte henne gir ikke bare et bilde av den gamle diktators maktesløshet, men viser også minst hvor langt oppløsningen og illegaliteten er nådd i det faszistiske Italia.

DANSKENE KAN DET.

Førleden ble den 22-årige Paul Lütkep, som var arrestert for sabotasje, befridd fra kommunesykehuset i København. Tre unge menn ikledd løsefrakker kom inn i varehuset og begynte å undersøke pasienten. To kriminalkonstabler som holdt vakt ved senken trodde det var virkelige læger, og ofret dem derfor ingen spesiell oppmerksomhet. Plutselig får de begge en pistolmunning i ryggen, samtidig som tredjemannen gir et signal ut i gangen, hvor 7-8 medhjelpere dukket opp. Konstablene måtte se på at fangen ble ført bort. En sykesøster som tilfeldigvis kom tilstede, ble låst inne i et skap.

DRAE.

Den kjente advokat Paal Schiefloe, fra Trendelag, er død i tysk fengsel. Han ble arrestert våren 1942 og sendt til Tyskland våren 1943.

Julaften avdikk provisor Ragnar Juell fra Kristiansand ved døden i fangenskap i Tyskland.